

Asia: Pennala-Virenojan osayleiskaavan luonnos

Orimattilan kaupunki
kirjaamo@orimattila.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pennalan Aurinkovoima Oy suunnittelee aurinkoenergian tuotantoaluetta Orimattilaan. Tuotantoalueen koko on n. 270 ha ja suunnittelualueen pinta-ala on n. 635 ha. Arvioitu vuosituotanto on n. 280 GWh. Fortum Renewables Oy on 16.5.2024 pyytänyt Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta päätöstä, edellyttääkö suunniteltu Pennalan aurinkovoimahanke YVA-menettelyä. ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia ja hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Suunnittelualueelle on laadittu nisäkkäiden lumijälkilaskennat (22.2.2024), pesimälinnustoselvitys (2024) ja saukkoselvitys (2024).

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelmien kohteita. Lähin Natura2000-alue, Linnaistensuo, sijaitsee n. 5 km etäisyydellä. Selostuksen mukaan Päijät-Hämeen viherverkotarkastelussa suunnittelualueen itäosan halki kulkee kriittinen viheryhteys (nro 21).

Selostuksen mukaan alueelta tavattiin useita huomionarvoisia pesimälintulajeja. Porvoonjoen rannoilta tehtiin havaintoja saukon ulosteista. Lumijälkilaskennassa havaittiin ketun, lumikon, hirven, metsäkauriin, rusakon ja metsäjäniksen jälkiä. Muutoin tuloksia ja havaintoja ei tuoda selostuksessa esille ja esim. metsäkanalintujen soitimia ei mainita selostuksessa ollenkaan.

Kaavaselostuksessa hankkeen mahdollisia vaikutuksia ja eritoten yhteisvaikutuksia käsitellään suppeasti. Yhteisvaikutuksia Pennalan ja Virenojan datakeskus- ja aurinkovoimahankkeiden kanssa tulee tarkastella huolellisesti kaavan tulevilla vaiheilla.

Aurinkovoimaloiden alue on laaja alue, jossa tilaa ja siten eläinten liikkumista rajataan aidoin. Aurinkovoimalat lisäävät alueen pirstoutuneisuutta ja muutokset ovat pitkäaikaisia. Aurinkovoimaloiden vaikutuksia elämistöön ei vielä tunneta hyvin, mutta voimaloilla saattaa olla joillekin lajeille muitakin vaikutuksia kuin elinympäristön menetys tai heikentyminen. Tiivis aurinkopaneelirakentaminen aiheuttaa varjostusta ja vaikuttaa laajalla alalla kenttäkerroksen kasvillisuuteen ja maaperään.

Vaikutukset maaperäeliöstöön, orgaanisen aineksen hajotukseen, ravinnekiertoon ja vesitaseeseen sekä hiilenkiertoon voimala-alueiden maaperässä tulisi selvittää. Lisäksi on tärkeää huomioida aurinkopaneelien sekä huoltoteiden, ojitusten ja maanmuokkauksen mahdolliset vaikutukset valumavesiin ja haasteet vesien hallinnalle. Tarvittavan sähkönsiirron (ja sitä kautta erilaisten lineaarirakenteiden lisääntyminen maisemassa) vaikutuksia tulisi myös tarkastella osana vaikutustapojen kokonaisuutta.

3 Lausunnon tiivistelmä

Aurinkovoimaloiden alue on laaja alue, jossa tilaa ja siten eläinten liikkumista rajataan aidoin. Aurinkovoimalat lisäävät alueen pirstoutuneisuutta ja muutokset ovat pitkäaikaisia. Aurinkovoimaloiden vaikutuksia eläimistöön ei vielä tunneta hyvin, mutta voimaloilla saattaa olla joillekin lajeille muitakin vaikutuksia kuin elinympäristön menetys tai heikentyminen. Näiden elinympäristössä tapahtuvien muutosten lisäksi aurinkovoiman suunnittelussa tulee huomioida sähkönsiirtoon liittyvät seikat ja rakennusajan aiheuttama häiriö sekä huoltoteiden käytöstä aiheutuva häiriö myös rakennusvaiheen jälkeen. Aurinkovoiman suunnittelun yhteydessä hankkeiden yhteisvaikutukset tulee arvioida huolellisesti.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 12.08.2025 klo 15:03:38.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: